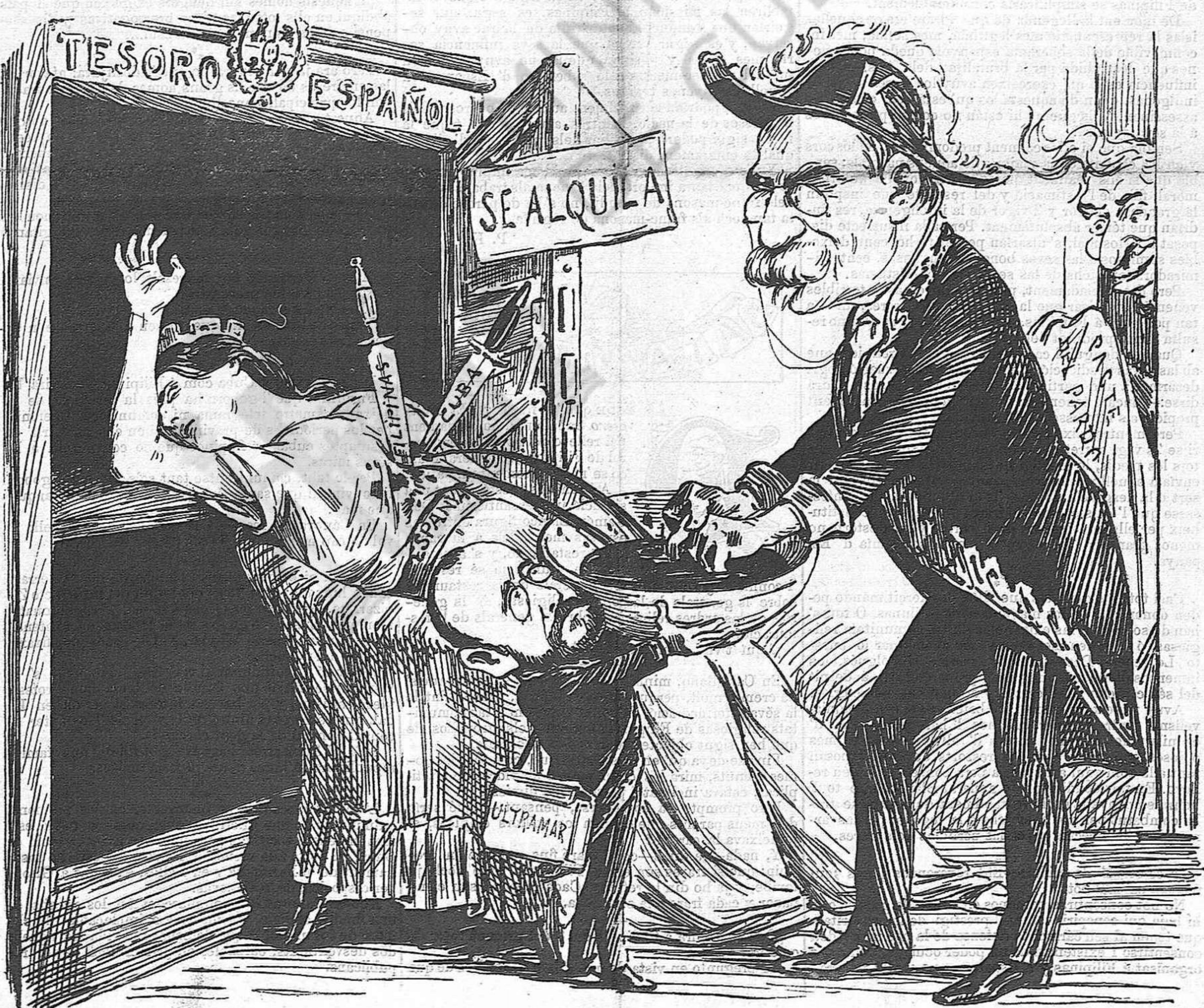

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIO: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga.
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre Espanya pessetas 1'50.
Cuba y Puerto-Rico 2.—Estranger, 2'50.

RESPONSABILITAT MONSTRUOSA

FRANCMASSONS DE COGULLA

o mateix sistema que va seguirse á Cuba al principi de la insurrecció, se segueix á Filipinas. Las malas notícies se donan pel govern al país á petitas dossis y encare aquestes ensucradas per que l' poble espanyol se las traguï sense fer escarafalls. Pero passan dies, y tot de un plegat arriban per conducto particular detalls y pormenors qu' esgarrifan. Los insurrectes qu' eran dos ó tres mil en un principi son després cinc mil, deu mil, quinze mil... La insurrecció que's donava per vensuda, campeja per algunes províncies no haventhi de moment tropas bastants per tallarli las alas.... Y vingué tot seguit l'anunci fatal de que son necessaris nous sacrificis en homes y en recursos, pera deixar com sempre en lo lloch degut l'honor d'Espanya.

Per fortuna dels que governan, aquest país en altre temps tant sentit, s'ha tornat poch menos que masell, y ja res li fa rés. Donarà la sanch de les seves venas fins á l'última gota, y's quedarà sense camisa, al mitj del hivern, en la seguretat de que si te frot, no li falharà may un Cánovas que l'escalfi.

Las últimes notícies rebudes del arxipèlag parlan de la matança de frares realitzada pels insurrectes. Sigan pochs sigan molts los sacrificats, ja qu' en aquest punt, com en tot lo de Filipinas, no se'n pot treure l'ayga clara, es molt sensible que l'govern deixi desamparadas á las ordres religiosas y exposadas á las iras dels sublevats. Casi millor seria que per evitar semblants desgracials, invités á aquells sants varrons á abandonar un territori, ahont, per lo vist, corren semblants perills.

Crech que ab una mida per aquest istil, el problema de Filipinas se simplificaria considerablement.

De moment la llegenda de que l'fraire era en aquelles illes la representació mes legítima, mes solida, mes inconvovable de la soberania espanyola queda poch menos que destruïda per la brutalitat dels fets. ¿Quina influencia es la qu'exerceixen avuy los frares sobre 'ls indígenas, quan de aquests los qu'estan en armes els assassinan, y 'ls que no hi estan no corren pressurosos á la seva defensa?

Sembla que si ells realment predominessin en los cors y en los esperits de la majoria de aquells naturals; sembla que si ells realment posseïssen aquella autoritat moral, filla de l'estimació y del respecte que inspiran la grandesa del cor y'l vigor de la inteligencia, restindrian que témer absolutament. Per cada insurrecte dispost á ferlos mal, s'alsaran per evitarlo cent deixebles sumissos á las seves bonas ensenyansas, cent admiradors fanàtichs de las seves virtuts cristianas.

Pero desgraciadament, probas sanguinetas y terribles venen á patentizar que la influencia dels frares, un dia tan poderosa á Filipinas, avuy es nula, si es que no resulta contraproducent del tot.

Quan se dongui l'cas de una comunitat religiosa que ab las seves predicacions, per medi de la persuació, logri desarmar á una partida de insurrectes ilusos, podrà dirse: Encare tenen una influencia decisiva, altament propicia als interessos d'Espanya.

Pero mentreix això no succeixi, mentres pel contrari se 'ls vegi entretinguts en minar de sota ma y per tots los medis, lo prestigi de las autoritats que'l govern envia á aquell remot pais, sempre que no tinguin la sort ó la desgracia de caure's al ull, haurá de confessarse que l'existència dels frares á Filipinas constitueix per ells mateixos un gran perill, y un destrop no menos gran per l'affansament de la soberania d'Espanya.

Casi tots los generals que allí han exercit mando poden donar raho de las maquinacions frailunas. O tots's han de sometre á las exigencies de las comunitats religiosas, ó no tenen mes remey que abandonar lo puesto. Lo general Despujol podrà contar, si volgués, los immensos disgustos que varen proporcionarli á despit del seu caràcter caballeresc y acendradament religiós.

Avuy mateix dirigeixen las baterias del seu maquinisme contra'l general Blanco: l'han pres de cap d'esquila y acumulan en contra d'ell los cárrechs mes odiosos, y mouhen tots los ressorts de que disponen tant allá com aquí á Espanya pera conseguir lo seu rellevo. En tals condicions, lo general Blanco, que te l'honra empenyada en lo restabliment de la pau, se troba combatut per dos enemicxs á la vegada; per las armas dels insurrectes y per las perfidias dels frares.

Ja es ocasió de cridar:—Eh! reverendos pares qu' mana á ca'n Ribot?

No pot consentirse, y menos en temps de guerra, que hi haja qui conspíri contra'l prestigi de las autoritats que tenen al seu cárrec la defensa de la patria. No deu consentirse l'existència de un poder ocult perfectament organiat á Filipinas y á Espanya, que envihi telegra-

mas xifrats, que celebri secrets conciliabuls, y que prevalentse de las inmerescudas consideracions que se li han tingut fins ara, tracti de imposar-se als poders constitucionals, los únichs que reconeixen las lleys de la nació.

Per això havém dit que 'ls frares son avuy un gran destrop pera la pacificació de las illes Filipinas.

Ho son, no sols per la conducta que observan, y pel seu afany inmoderat de imposar-se, sino també pels mateixos interessos que defensan.

No es ja avuy lo seu móbil la conquesta de las ànimes, sino la conservació de las grans riquesas que tinen acumuladas.

Segons datos aduhits pel Sr. Diaz y Perez, en *La Justicia*, en un curiós estudi sobre la Insurrecció de Filipinas, la vida regalada de las comunitats religiosas algunas de las quals posseixen las millors terras cultivables de provincias enteras, contrasta ab la penuria y la miseria de la immensa majoria de la població. Tots los tributs pesan exclusivament sobre 'ls que traballan, y 'ls frares en canvi no pagan un céntim al Estat; al contrari, dels 15.697.213 duros que constitueixen lo pressupost de Filipinas, se'n destinan 1.412.430 á las atencions religiosas á cárrec casi exclusivament dels frares.

Per veure fins ahont arriba la opulència de las comunitats encarregades de predicar, tant ab la paraula com ab l'exemple, la religió de Jesucrist, la religió de l'abnegació y de la pobresa, convé pendre nota dels següents datos aduhits pel Sr. Diaz y Perez:

	Duros
Rendas dels frares de Filipinas per produccte líquit de sus fincas.....	16.000.000
Producte de beneficis y serveys parroquials.....	5.000.000
Assignacions que reben del Estat.....	1.412.430
Total.....	22.412.430

Si fossen pobres com deurían, si's dediquessin no á atrésorar riquesas, sino á extender la llum evangèlica entre las tribus de salvatges, únic fi pera'l qual s'establien las missions á Filipinas, es segur que seguiran una conducta ben distinta de la que avuy observan, y es segur també que la seva influencia seria mes eficás y positiva que la que avuy tenen en prò del manteniment de la soberania d'Espanya en aquelles llunyanas regions.

Llavors podrían ser realment auxiliars poderosos dels interessos de la nació, mentres avuy aspiran á que la nació sigui poderosa auxiliar dels interessos d'ells, lo qual es enterament distint.

Y vegis com tractantse del problema filipino respecte del qual tanta importància's dona als treballs secrets dels franc-masons de mandil, no s'ha de perdre de vista tampoch als franc-masons de cogulla.

P. K.

ESDE que 'ls frares y *El Noticiero* traballan desaforadament pel rellevo del governador general de Filipinas, lo general Blanco se'm fa doblement simpàtic. A lo menos s'està creant una situació interessantísima. Don Ramón Blanco figura entre las espases mes fidelis á la causa de la restauració, y s'acosta l' hora de veure com se resoldrà l'conflicte: ¿Triunfarán los generals de la restauració sobre 'ls generals de las ordres religiosas, ó 'ls generals de las ordres religiosas sobre 'ls generals de la restauració?

¡Aquí t'vull veure, Antonet!

En Castellano, ministre de Ultramar, suposan que s'ha cremat molt, perque la reyna regent, prescindint de la seva intermediació, va donar lo pésam á las comunitats religiosas de Filipinas ab motiu dels atropellos de que han sigut objecte per part dels sublevats.

Fins se deya qu'en Castellano que, com tots los homes menuts, mira las coses petitas ab vidres de multiplicar, estava inclinat á presentar la dimisió.

Pero prompte va sossegar-se, pensant:—¿Qué seria dels meus parents que ocupan los millors empleos, si jo deixava la cartera?

Y, nada—vá dirse—continuaré fins que me'n treguin: que si frares son els de Filipinas, frare soch jo també, y ja ho diu lo refrán: «Cada oliva al seu campanar y cada frare á la seva sopa.

¿Qué succeixrá á Cádiz, lo dia 8 del present mes de octubre?

Ho pregunto en vista de que s'han dat ordres de que

s' efectuhi la botadura del *Princesa de Asturias*, que, com sab tothom, va quedar encallat.

Aquesta vegada anirà á presenciar la maniobra lo minstre de Marina en persona, l'home de la mala sombra.

¿Qué succeixrá á Cádiz lo dia 8 del present mes de octubre?

Ja ho sentiré á dir!

Lo distingit periodista republicà Sr. Blasco Ibáñez ha sigut condemnat pel concell de guerra de Valencia á dos anys de presó correccional.

Lo calvari de la premsa no s'acaba mai.

Aném tirant y sufrint, servintnos de consol l'actitud presa per tots los periódichs de la ciutat del Turia, que sense distinció de opinions han acordat solicitar l'indult de son digne company, ó quan menos la consumació de la pena de presidi, per la de desterro.

Després de tot, lo camí del desterro serà l'que hauran de seguir tots los homes qu'estiman de veras á la mare patria.

Braves del *Noticiero*:

«El pueblo paga, calla y obedece. Quiere que sus gobernantes procedan con el arrojo y la bizarria que él procede. ¿No sirve un ministro? Se le dimite. ¿No sirve un general? Se le releva y se le castiga.

¿No sirve una monarquía? (Això no ho pregunta el *Noticiero*: ho preguntém nosaltres. ¿Y qué apostem á que 'l *Noticiero* no 'ns torna la resposta?)

¿Y del projectat empréstit dels mil milions?

Per ara molt bé, gràcies á Déu.

Figuirinse que després de haverlo fet servir de mingo per realitzar la carambola de la pròrroga de las concesions ferroviaries, logrant una votació favorable de las Corts, ara surten los periódichs ministerials, diuent que 'ls mil milions no son necessaris, y que ab la meytat ó siguin ab cinc cents, lo govern ne tindrà mes que bastant pera sortir de apuros.

Y aquests homes tan lleugers exigeixen que 'l país abdiui en ells totes las seves prorrogatives y 'ls dispensi sa mes omnímoda confiança!....

Pero ara ja s'ha lograt lo que's desitjava: afavorir á las empresas de que 'ls grans homes de la restauració son los principals concellers.

Aquestas, com á condició del benefici inmens ab que se les brindava, havien de respondre de un empréstit de mil milions. Ara bé, si l'empréstit se redueix á 500 milions, resultarà que les empresas responen sols de la meytat del seu compromís estarán llistas, disfrutant la ganga de la pròrroga.

Combinacions per aquest istil sols se comprenen en un país qu'estigui governat per una cāfila de gitans blancks.

Hasta á Fernando Póo ha resolt lo govern enviarhi fòrsas com á mida preventiva?

¿També á Fernando Miedio?

Vaja que això es allò que diuen á la terra de 'n Cánovas; eso es el acabóse?

Desde ara tant á Cuba com á Filipinas tot anirà bé. Figuirinse que 'l govern ha pres la resolució de no deixar trasmetre telegrama ni comunicació telefònica per los periódichs de provincias si en ells se parla de assumptos cubans ó filipinos que no convinguin á las seves miras.

Per lo tant, comunicantse tant sols allò que al govern li convingui que sapiguém, podrém viure mes tranquil·lis que may.

En Cánovas se reserva tots los disgustos per ell: no vol de cap manera que 'l país pateixi del cor.

No som ni hem sigut mai amichs de que's derrami sanch humana; pero 'l cas del indult del insurrecte Zubizarreta, agafat ab las armas á la mà, y condemnat á mort pel Consell de guerra de la Habana en sentència aprobada pel general Weyler, val la pena de fixar l'atenció del públic.

Per qué s'ha indultat al reo? Ben clarament s'ha vist: per ser fill de una família opulenta que professa idees carlistas, y per haverse interessat per ell en Pidal, que representa dintre de la situació 'l caràcter de cōsul general de la gent carcunda.

Si 'l tal Zubizarreta hagués sigut fill de una familia republicana, á horas d'ara ja faria malvas.

L'indult concedit á un insurrecte, en los moments culminants de una guerra terrible, quan la nació està fent immensos sacrificis pera dominar la insurrecció de Cuba, 'm porta á la memòria 'l recort del bárbaro fusellament de 'n Ferrández y en Ballés, executat á Girona per disposició de 'n Cánovas.

Aquest Cánovas tan complascent ab los prechs de una familia carlista, va mostrarse implacable als clamors de tot un poble que demanava la vida de aquells dos desventurats, culpables en primer lloc de ser republicans.

Ab aquest coteig á la vista, prostrémens espanyols davant de la monstruosa justicia conservadora!

Un deber de justicia 'ns obliga á rectificar per complert los concepctes continguts en una carta rebuda pel correu interior, que's referian á una fàbrica de velluts situada al Ensanche, de qual carta 'ns feren eco en la batallada 1426.

No es cert qu' en aquell establiment se molesti als traballadors, imposantlos determinadas pràcticas religiosas, com no ho es tampoch que á las obreras se 'ls descomptí ni un céntim de la setmanada.

Cedint á las súplicas de una comissió de operaris de dita fàbrica, ho consigném aixis, ab tant més gust, per part nostra, quan la persona que apareixia firmant de la carta, á pesar de haverseli suplicat que's deixés veure per aclarar l'assumpto. no ha tingut á bé personarse en la nostra redacció.

LOS OBRERS Y EMPLEATS DE LA COMPANYIA DE FRANSA

TORGAR lo govern la pròrroga de les concessions ferro-carrières y entusiasmarse en Planàs y fer sentir la gran satisfacció de qu' està possehit als empleats y obrers de la Companyia de Fransa, ha sigut una mateixa cosa.

En efecte. Tot de un plegat la gerència de la Companyia ha dit: —Desde l'més de Octubre vull estalviar catorze ó quinze mil duros mensuals. Y encare gràcias que haja sigut tan considerada, puig per la mateixa rabió y per iguals motius que 'ls quinze mil, podia haberse fixat un estalvi de 30 mil, de 60 mil, y hasta si m' apuran de tota la cantitat que gasta l'empresa en personal.

Y l'estalvi s'ha fet. ¿A expensas de qui? ¿Acàs en detriment de la mateixa gerència qu' embuxaca tots los mesos un sou considerable? ¿Acàs exigit un sacrifici als individus del Consell d'administració que, sense fer res, disfrutan una assignació escandalosa?

No senyors, rés d'això. La caritat bén entesa, quan se tracta de no disfrutarla, sino d'exigirla, comença pels altres. Y en la Companyia de Fransa ha comensat pels pobres peons de les brigades de conservació que tenian deu miserables ralets diaris y ara se 'ls reduheix á vuit, y ha seguit per tots los empleats, fins pels que han envellit en el servei de la Companyia, als quals se 'ls imposa un descompte de sou qu'en alguns s'eleva fins á l'enorme mèrma de un 17 per cent.

Tot això barrejat ab la ieducació del personal ó siga ab un gran número de ces-antias, perquè ls que's quedin acceptin junt ab la disminució de sou un considerable augment de travall, consolidantse ab l'espectacle horrorós dels que son despedits y 's troben de la nit al dematí al carrer, sense un bossi de pà, que dur á la boca.

Memorable, tristement memorable serà per un gran número de famílies la fetxa del primer de Octubre!... Y ja no serà bon cristià D. Claudi Planàs, si tots los anys, ell que tant blasona de sos sentiments religiosos, no la celebra solemnement en la séva iglesia de Portbou! En tot cas bò serà que no's descuidi de fer llegir desde la trona l'Encíclica del Papa respecte á la solució de les lluitas socials, basada en la protecció dels poderosos als humils!... Y si creu que ferla llegir es poch, fins pot ferla cantar, posantla previament en música.

Les midas del Sr. Planàs han produït en l'opinió pública un efecte desastros. Tothom prevé que ademés de causar un immens desconsol á un sens fi de famílies, han de redundar á la curta ó la llarga, en detriment del servei públic. Es impossible que 'ls empleats que apenas tinguin lo necessari per viure miserablement, se trobin en condicions de cumplir sos delicats devers, en un servei penós, qu' en certes circumstancies fins pot comprometre la vida dels passatgers que utilisan les línies fèrreas.

Aquesta sola consideració seria més que suficient perque las autoritats prenguessin cartas en aquest assumpt.

Comfesem que 'ns repugna l'intervenció del Estat en la regularisió dels salariis, tota vegada que tal intrisió pugna ab l'ordre social avuy establert, que té per base la llibertat de la contractació. Pero lo qu'en l'esfera merament individual avuy no's pot admetre, casi s'imposa quan se tracta d'empresas públiques com son los ferro carriis.

D'altra manera's dona l'cas especial de que las tals empresas, per obtenir subvencions del Estat, prerrogatives del Estat, privilegis y monopolis del Estat, pròrrogas de concessions otorgadas per l'Estat y gangas de tota mena emanadas del Estat siguin molt socialistas; y en canvi, per arrebatar lo pà dels seus obrers y empleats vulguin ser bárbarament, salvatgeament individualistes.

Y això, ab franquesa sigui dit, ni té paritat, ni té dibuix, ni té per ahont agafar-se.

Si 'l pais paga més de lo que deu á las empresas de ferro carriis, tant per mediació del Estat, com individualment cada ciutadà que s'ha de sometre á unes tarifes las mes caras del mon y á un servei lo més deficient é incòmodo de la terra, sàpigas y entengas que no serà mai perque las tals empresas se dediquin á fer la desgracia dels seus empleats y traballadors, fomentant y enardint més y més los odis socials contra las intemperancies y 'ls abusos del desalimat capitalisme.

J. R. y R.

PRONOSTICHES DEL TEMPS

—Noy, vés cóm està la atmosfera.
—Si li haig de dir la vritat,
no fa gayre bona cara.
—Malament. ¿Per quina part
la trobas mes perillosa?
—Casi bé, si fà ó no fà,
jo diria que perilla
pels quatre punts cardinals.
—¿En quinas senyals te fundas?
—Ben bé que á la vista està.
Giris á ponent. ¿Repara
quins núvols més carregats
y de més tétrich aspecte?

—Observa aquell gros d'allà,
fosch com la pell de 'n Maceo,
espès com glebas de sanch
y més pesat que les cargas
que temps h' estem soporant?
—El veu com creix y's dilata
y s' extén de-de 'l Pinar
fins al mateix Baracoa?
—El veu?

—El veig, y no m' fà
allò que s' diu gens de gracia.

—Donchs seguim examinant.

Dongui una mitja volteta
cap á la esquerra. ¿Qué tal?

—¿Qué me'n diu del panorama
que s' disfruta per llevant?

Guayti per sobre Manila,
quinas bromas s'hi han posat
de més mala catadura
y més farsidas de llains.

Aquestas no son tan negras
com las que hi ha á l'altra part;
mes aviat tiran á grogas,
com l'arrós que s'fá per llà;

pero de malició i'n portan!
i'n traginan de maldat!

Vegi, sino, ab quina trassa
van inflantse pas á pas,
perque al donar l'estalido
sigui l'efecte més gran.

—Si qu' es cert. ¡No será fluixa
la tromba que allí hi caurá!
quan aquest cel descarregui!....

—Un ciclón fenomenal,
del que pot ser dies de sigles
encare se'n parlará.

—Y pel nort ¿cómo se presenta?

—Péssimament! Lo cel blau
desde molt temps h' no hi brilla,
lo radiant sol s'ha eclipsat,
y un vent de tamborinada
s'escampa per aquells camps
portantlli espatecs de crisi,
bravadas de malestar,
terratrems de protesta
y víns remolins de fam.

—¡Anda, salero! 'L pressagis
son capassos d'aixafar
al home de més frescura....

Vés al sur, vés si per llà
hi ha un rích més d'esperança
que per dalt y pels costats.

—¿Pel sur?... N' o vulgui mirarhi,
perque, si no, crech que cau
y ja no's refà del susto.

Las boyras d'aquesta part
son tan foscas, tan terribles,
que ningú n'ha vist d'iguals
ni siquiera en els teatros
ahont hi solen presentar
nívolos de color de tinta,
forrats y clavetejats.

Los núvolos del sur senyalan
l'agotament general,
l'agricultura perduda,
lo travall paralitzat....

en fi, totas las desditzas
que's poden imaginar.

—¿Tant lletja, trobas l'atmòsfera?

—Tant li trobo!

—Donchs veurás;
desa bé 'l portamonedes,
tanca 'l pis ab pany y clan,
y luego... dom el paraguas,
perque crech que aviat plourà.

AZCÁRRAGA:—Per las armas.

LINARES RIVAS:—J'er la persuassió.

VALDOSEERA:—Per una barreja de benevolència y *santo palo*.

CÁNOVAS:—Pero évostés ja saben qué es lo que prenen los

insurrectes?

COS GAYÓN:—Lo que sempre han dit: sacdir la dominació

espanyola.

CÁNOVAS:—No seyor: éveu com no n' estan enterats? La guerra de Cuba ha tingut ja una infinitat d'aspectes distints. Al principi sembla que s'haurien contentat ab unas bonas reformas polítiques y econòmiques: després van atrevir-se á demandar l'autonomia; més tard ja van volgut l'independència y ara... ara ésabent qu' es lo que prenen?

CASTELLANO (posantse bé 'ls lentes per sentirho millor):—

—¿Qué?

CÁNOVAS:—Declarar-se independents, venir á Espanya, conquerir-la y convertir-la en colònia de la república de Cuba.

NAVARRO:—Vaja, lo que 's diu el mon completament al revés!

DUCH DE TETUÁN:—Pero aquesta gent, per pensar això, han d'haver perdut la xaveta...

CÁNOVAS (molt seriò):—Per xó ara 'm preocupan mes que may. Ah! gent sensata, pot tractars'hi; ab homes que hajen perd la xaveta, no hi ha modo d'entendres'hi.

LINARES RIVAS:—Donchs canbiém de procediment.... Lleyna á tort y á través y surti lo que surti.

CÁNOVAS (ab aire melancòlic):—Lleyna, sí; això es molt bò per dirlo; pero en la pràctica son tantas las dificultats que s'i atraveissen, que devegadas... devegadas....

AZCÁRRAGA (apoyant lo que 'n Cánovas insinúa):—Si seyors: s'ha de confessar. Això d'estar continuament envianti mils y miles homes, sachys y sachys de milions....

COS GAYÓN:—Y casi bén sense resultat visible....

LINARES RIVAS:—El pobre país ja no pot ab la seva ànima....

VALDOSEERA:—Els recursos s'agotan de dia en dia....

CÁNOVAS (en un arranç de desesperació):—Aquesta distància, aquesta maleïda distància que separa á Cuba de les nostres costas!....

AZCÁRRAGA:—¡Ah! ¡Ja ho crech! Si no fos això, ja veuria ab quin brilló 'ls pentinava á aquells senyors mambissos.

BERANGER (alsantse ab posat victoriós):—¿Es dir que tota la dificultat de la guerra de Cuba es la distància?

CÁNOVAS:—Naturalment....

BERANGER:—Pues la dificultat està resolta: això es lo que ara jo rumia.

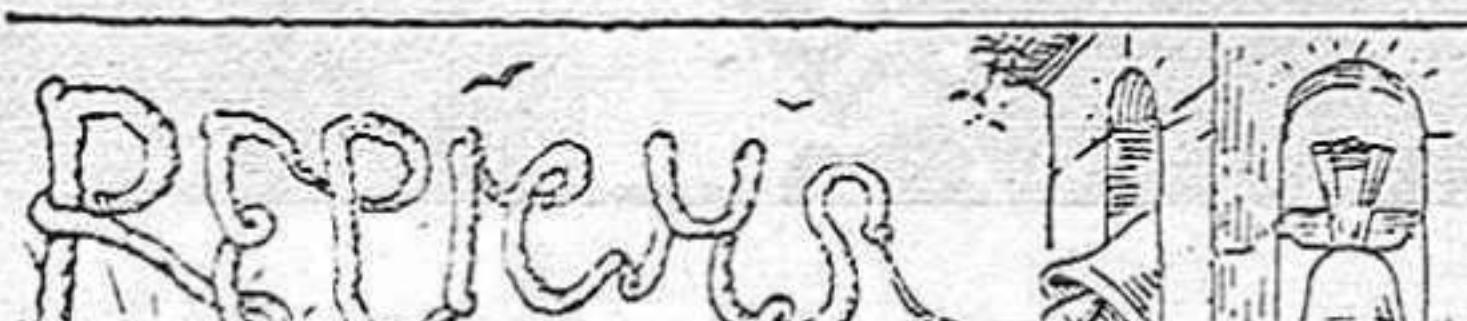
CÁNOVAS:—Veyám....

BERANGER:—S'envian tots els barcos disponibles á Cuba, lligan sólidament una bona corda al extrem oriental de l'illa, pegan estirada y j'tràs trás! remolcan-la entre tots, la portan aquí fins á tocar las nostres costas....

—Van sentir vostés los trons d'aquest dia?

Donchs... no eran trons. Eran las riallas que feyan los ministres al sentir l'ocurrència de 'n Beranger.

FANTASTICH.

Es de cent mil duros xan invertir-se en armar los vapors de la Trasatlàntica *Alfonso XIII* y *Maria Cristina*, destinantlos al servei del Estat.

Y ara que s'ha fet el gasto, e! ministre de Marina disposa tornarlos á son estat primitiu y entregarlos de nou al Sr. Marqués de las Cinquillas.

Si això no es un Carnaval complert, que ressuciti en Sebastià Junyent y que ho digui.

Al famós organidat del Carnestoltes del Born no se li haurà de ocorregut may gastar cinquencents mil pesetas pel gust de disfressar á dos barcos de guerreros.

Una de las preocupacions del francesos consisteix en determinar lo trajo que han de vestir las senyoras que assisteixin á las ceremonias oficials á que dongui lloch la visita del Czar de Russia á París.

A l'última hora sembla que s'ha acordat que vesteixin de cort, ab quia de dos ó tres metres.

En vista de lo qual, s'haurà de confessar que la visita del emperador de Russia á la capital de la República francesa es una qüestió que porta molta quia.

Sembra que la Cort regressarà dintre de poch á Madrid. A San Sebastià ha terminat la temporada de banys. Reinan en aquella costa temporals terribles, un dels quals esquitxava l'altre dia lo Parch del Palau de Miramar.

—Han vist may descuyt com el del govern? ¿Qué fa 'l Sr. Cánovas? ¿Cóm es que no mana agafar al huracà, tancantlo á la presó y sometentlo al fallo de un Consell de guerra?

Se diu qu' en cas de quedar vacant lo govern superior de Filipinas, serà nombret per desempenyarlo 'l general Primo de Rivera.

—Aleluya! —cantaran los frares.—Això es lo que no saltres necessitén: un *primo*.

BERANGERADA

La centésima vegada trobem als ministres reunits, al objecte de tractar exclusivament de la qüestió de Cuba.

Las notícies contradictòries que han circulat; la creixent impaciència de la nació; la mateixa necessitat d'ocupar-se una mica mes de serio de lo de Filipinas... tot contribueix que en Cánovas tingui interès en resoldre d'una vegada y d'una manera ó altra 'l problema d'Amèrica.

En aquest moment fa ja una pila de

rato que 'l consell de ministres dura: la discussió ha arribat com qui diu al punt culminat.

CÁNOVAS:—Lo que jo veig, es que això de Cuba acabarà per eternisar-se.

AZCÁRRAGA (senyantse precipitadament):—No las dignes aquestas coses. Etern, no més ho es Nostre Senyor.

CÁNOVAS:—Nostre Senyor... y l'ensopiment de 'n Beranger.

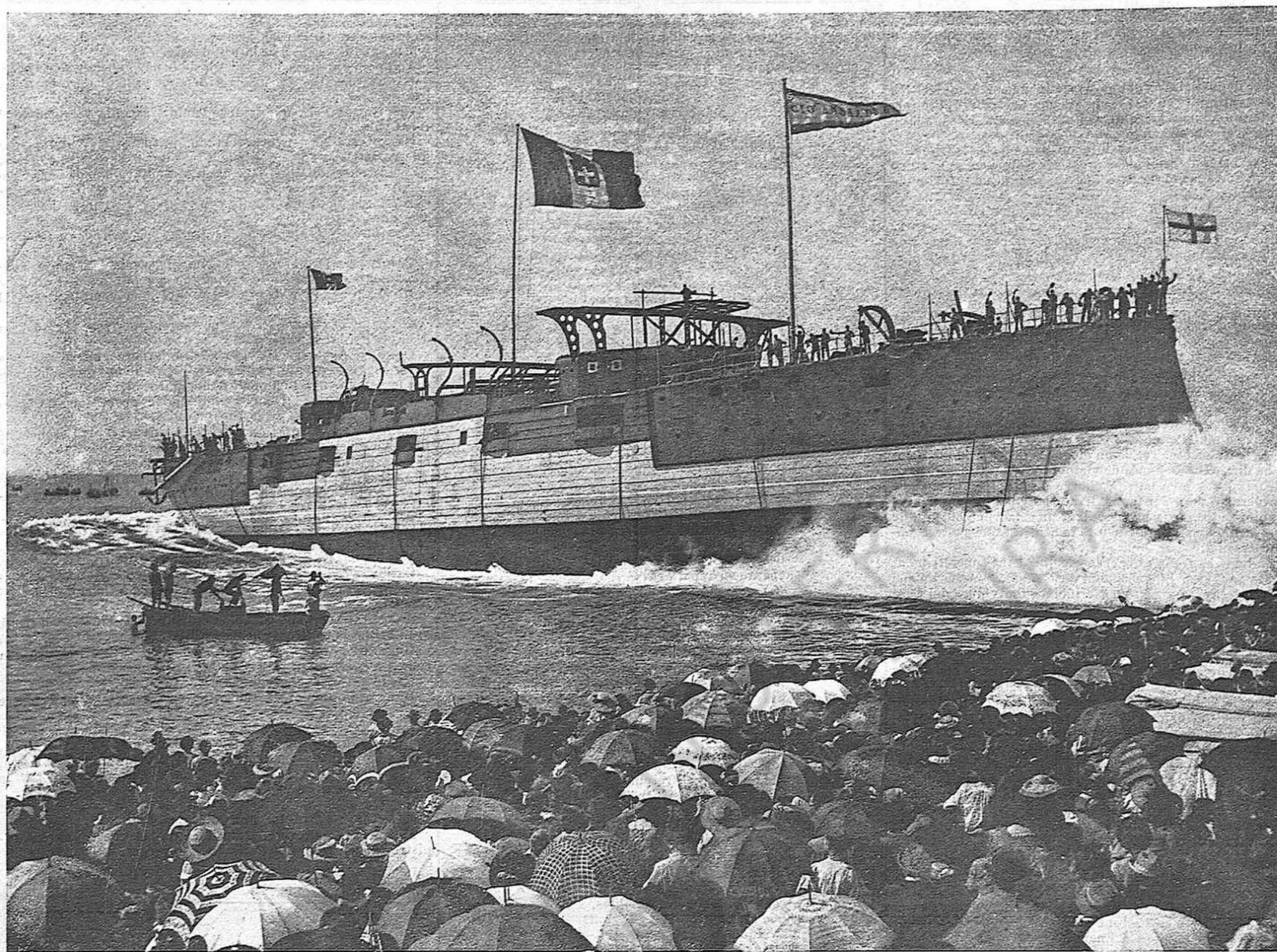
(Senyalantlo.) ¿Qué no l'venem com dorm?

BERANGER (Aixecant el cap ab molta flemà):—No dormo, no; al contrari: penso.

COS GAYÓN (ab aire de dupte):—¿Vosté pensa? ¡Veyám!...

Tindria curiositat de sapiguer qué es lo qu' està pensant.

«LA CAMPANA DE GRACIA» A GÉNOVA

(Instantánea del nostre enviat especial RUS.)

Acte solemne de la botadura del «Cristóbal Colón»

Questions de família:

L'oncle Anton, curador de un menor d'edat, ha fet tot lo imaginable per tirarli a perdre l'patrimoni, y ho ha conseguit per complert.

Un dia que l'seu pupilo s'queixa amargament, li diu per tota resposta:

—Ja veurás, noy: de tot lo que ha succehit jo me'n rento las mans.

Réplica del pupilo:

—Diu vosté que se'n renta las mans? Senyal que las té molt brutas.

Y ara que l'spanyols apliquin el quènto, 6 millor dit: apliquin la resposta.

Diu un telegrama:

«Decididamente, el caza-torpederos *Destructor* está inutilizado para el servicio.»

Al menos siguém franks
y no ns mamé el dit:
en lloc del *Destructor*,
diguemne'l *Destruhit*.

Apenas realisat l'últim sorteig, s'assegura que s'demanarà tot lo contingent, 6 s'igan 100,000 homes, dels quals se calcula que una quinta part ó s'igan vint mil pagaran la redempció.

Al govern sembla que li van molt bé aqueixas productivas operacions aritmèticas, que li proporcionan tot lo que necessita: $\frac{1}{4}, \frac{1}{4}, \frac{1}{4}, \frac{1}{4}$ y $\frac{1}{5}, \frac{1}{5}, \frac{1}{5}$.

O si ho volen en altres termes: *cuartos y quintos*.

Fins el *Diari de Barcelona*, ab la ploma dels seus corresponents, s'entreté tirant al *Blanco*.

¡Qué s'hi ha de fer!...

Als partidaris de l'actual situació estava reservat lo modificar una célebre frase.

Ecls diuhens: «Que s'perdin las colonias, mentres se salvin los *principis*... dels refetons.»

Un dato estadístich que no careix d'eloquència.

Lo número de capellans, frares y monjas s'eleva a Espanya a la xifra espantosa de 71,877 individuos.

Això contant no mes als que vesteixen hábit: si al número de aquests s'hi agrega l'dels jesuitas de levita, l'total ens demostrarà qu'estém próxims a trobar-nos de nou en los temps deliciosos de Carlos II l'embruixat.

—Ay, quin pet d'himne de Riego no's necessita per treure als espanyols la son de las orellas!....

En Pidal celebra freqüents conferencias ab els carlins.

L' altre dia va fer un viatje per la línia del Nort, en companyia del diputat Llorens, parlant ab gran interès y ab molta reserva.

—Qué significan aquests misteris?

Misteris, si senyors.... Misteris que no serán de gloria per ningú: que poden ser de goig pels carlins y de dolor per la desgraciada Espanya.

En Rothschild, segons diuhens a última hora, se desentén del negoci de las minas de Almaden, y això qu'era per ell una gran ganga.

Pero molt superiors son las que s'preparan, y l'scorps que revolotejan per damunt del cadáver de la naçió volen tenir lo bech ben desembrassat, per assegurar millor la picotada.

—Y aquí tenen explicada la raho de que 'n Rothschild se desentengu del negoci de las minas de Almaden!

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciutadans Jordi Amat, Sanch de Pardal, Joan Rocavert, Palet de Riera, J. Gorina Roca, E. Torrens V., Vicens Oromi, D. Ferrés, J. Romanos, J. Lunas Serbe, J. Massaguer Rocabert, Pepe de l'Aia, C. G. A., Joaquin Guasch, J. G. P., N. S. Pera Gatot, Pedrals y Fraells, Gat Vell Vilafranqui, T. Durán, J. Torras Llopard, J. Samoc y Sevir, R. Sogas, Antonet del Vendrell, E. Pausas R., Pretendent de la R., E. Torrents y Ll. Vilanova, J. Baguñá, J. Gasset, Chelin, Joaquin de la Piga, A. Font, V. Bosch, Ataconador de Vilafranca, Ruy de Gorch, M. S. de la Orta, F. Riera, Lluiset de la P., A. F. F., Tap de Suro Vilafranca, Llinis S. Pernil, Samuel Grau éf, J. Aubert M., y Jep de l'Arpa: —*Lo que enviava questa setmana no fa per casa*.

Ciutadans Búfali l'ull, Pau Plà, E. Banús, Portaceli, Francesc Comas, Agapito, Dos de Cervera, Jaumet de Masquesa, Un Llagostí, Fernando Garcia, Pau Parilla, R. Surinach Sen-

ties, J. Borrell, A. d l Singlot, Un Blanench, Arrossaire Vilafranqui, Barberillo Sué, Pepet Panxeta, Marangy, Vicens Guàs, Cristo de la Metla, Quimet Pa y Figas, R. Rutilant, B. Elias, Un Olotí, J. Arguél Clapés, Vi 100 tet de Mataró, Vigatá de Reus, Soca Barbé Soca, Un cadiraire, J. Carreras Padrós, Joseph Brú, y Fidel Delfí: —*Insertarem alguna cosa de lo que ns envia*.

Ciutadà J. Peyri: Es fluixet; no ns serveix — Un Presitari Rinodos: Las notícies han de venir firmadas per persona coneguda. — S. Bonavia: La composició es algo incorrecta: aprovecharà algunes frases. — R. Massip: Rebuit l'enviò; està bé. — J. Baucells P.: Idem. — J. Sala Masigó: No fa per casa. — J. Avolta: Es fluixet. — J. Parpal: Per publicarse es una mica massa clàmàrich. — J. Vao: Miraré d'aprofitarne alguna. — Pepet de Vilafranca: Rebuda la composició duplicada. — V. Mata la C.: Es molt vulgar. — F. Tiana: No ns acaba de fer felissos. — J. Arnau: L'article té alguns tocs oportuns; però en conjunt es desigual: los buixos careixen de condicions. — F. de P. Juanicó: Va bé. — Viola: No ns fa 'l pes. — Vicentó: L'assumpto va bé; però la forma es detestable. — M. Soldevila: Las composicions son adonetades. — Pepito Llauné: No ns acaban de agradar. — Arcadi Priu: Com tampoch lo que vosté envia. — P. Colomer: Lo mateix li dihem. — J. Perez Jordà: Miraré d'insertarho. — Albert del Ros: Es fluix. — J. Mercadé M.: Faré el possibile per aprofitarho. — Tio Fili: Ho trobem estrany y desgabellat. — L. Escaler: Rebuts los pensaments, y gracies. — J. Morató y G.: L'article va bé; respecte als dibuixos xeurem si poden reproduir-se. — R. Surinach B.: Gracias per la composició. — Virgili de Alascal: sino la primera la segona veuré de insertarla. — Simon de Mantua: La composició té poca novedad y algun vers repelets. — Follet: Mil gracies. — E. Amatller: ¿No podríà enviar algun altre traballet que no resultés tan extrany? — Mariano Mateu: Gracias pel bon record: envíhi lo que vulgi y veuré de que n'hem de fer. — P. P. T.: Rebuda la composició: està bé. — Un Misantropo: Aprofitarem la prosa; l'vers es massa gris. — J. Alamat: Ara està millor: lo sonet va bé. — S. del Palau: Arriba a temps y s'aprofitarà. — Félix Cana: Se veu venir lo final y perté efecte. — Un Arrossaire Vilafranqui: En prosa y en forma de xascarrí anirà millor. — Nyigris: Està ben versificat; però 'l conjunt resulta ser un verdader estribot. — Prechul: Es fluix. — Lluís Via: Va molt millor ho publicaré. — Quim Artigayre: Gracias per l'article: Esta molt bé. — A. Cortina Rivera: Miraré d'aprofitarho. — Justo Liberal: Enterats — Ramonet R.: Està molt bé y gracies. — J. O. S.: Es fluix. — Eugeni V. y C.: Queda acceptat. — J. Salleutag: Idem. — M. Casanovas: No ns acaba de fer 'l pes. — F. Llenas: Rebuda la composició: gracies. — F. Casanova y V.: No ns acaba de fer felissos. — Amich dels Aucells y Anton Font y Laporta: Las moltes cartas que rebèm ens tenen tan marejats que ns es impossible donarlos una contestació precisa. — Sanch de Cargot: Veuré de aprofitarho. — V. Andrés: Ara està bé: conformes. — A. de Vallons: No ns va. — A. Busquets P.: Idem.

ANTONI LOPEZ, editor. — Rambla del Mitj, 20

A. López Robert, impresor. — Asalto, 63. — Barcelona.